

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA III
Vajnorská 47, 832 77 Bratislava 3

Číslo: 4 Pv 957/13/1103-32
EEČ: 2-10-446-2017

Bratislava III 20.06.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: trestný čin: úverový podvod podľa § 250a odsek 3, odsek 1
Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení
zákona číslo 227/2005 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III

Podľa § 215 odsek 1 písmeno d (§ 9 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku
zastavujem trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, Slovensko
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- trestný čin: úverový podvod podľa § 250a odsek 3, odsek 1 Trestného zákona číslo
140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 227/2005 Zbierky zákonov
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 19.12.2002 vo XXXXX, XXXXX, expozitúra Senec podpísal Zmluvu o poskytnutí
spotrebného úveru reg. č. 2227/25003 vo výške 300.000,- Sk, pričom predložil
potvrdenie o výške príjmu zo závislej činnosti s nepravdivým údajom o výške čistého
príjmu, rovnako ako ručiteľia XXXXX, nar. XXXXX a XXXXX, nar. XXXXX, ktorí tiež
predložili potvrdenie o výške príjmu zo závislej činnosti, ktoré sa nezakladali na
pravde, pričom uviedli XXXXX, XXXXX do omylu a predmetný úver nesplácali, čím
spôsobil XXXXX, XXXXX so sídlom XXXXX škodu vo výške 300.000,- Sk,

lebo trestné stíhanie je neprípustné, preto že je trestné stíhanie premlčané.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, Úradu justičnej

a kriminálnej polície, odboru justičnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality, sp. zn. ČVS:ORP-1643/OEK-B2-2007 zo dňa 10.12.2007 bolo postupom podľa 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a zároveň tým istým uznesením aj vznesené obvinenie osobe XXXXX pre pre trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku a osobám XXXXX, nar. XXXXX, bytom Hviezdoslavova 2930/72, XXXXX a XXXXX, nar. XXXXX, bytom XXXXX XXXXX pre pomoc k trestnému činu úverového podvodu podľa §10 ods. 1 písm. c) k § 250a ods. 1, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, a to na skutkovom základe, že :

dňa 19.12.2002 vo XXXXX, XXXXX, expozitúra XXXXX podpísal Zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru reg. č. 2227/25003 vo výške 300.000,- Sk, pričom predložil potvrdenie o výške príjmu zo závislej činnosti s nepravdivým údajom o výške čistého príjmu, rovnako ako ručiteľa XXXXX, nar. XXXXX a XXXXX, nar. XXXXX, ktorí tiež predložili potvrdenie o výške príjmu zo závislej činnosti, ktoré sa nezakladali na pravde, pričom uviedli XXXXX, XXXXX do omylu a predmetný úver nesplácali, čím spôsobil XXXXX, XXXXX so sídlom XXXXX škodu vo výške 300.000,- Sk,

Predmetné uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia bolo doručené poškodenej XXXXX, XXXXX, obvinenému XXXXX a obvinenému XXXXX. Obvinenému XXXXX sa uznesenie doručiť nepodarilo, čo trvá dosiaľ.

Proti predmetnému uzneseniu si, v časti týkajúcej sa vznesenia obvinenia podali obvinení XXXXX a XXXXX sťažnosti, o ktorých bolo rozhodnuté Uzneseniam Okresnej prokuratúry Pezinok sp. zn. 2Pv 681/08-5 z 18.04.2008 a sp. zn. 2Pv 681/08-10 z 03.09.2008, a to tak, že v oboch prípadoch bolo predmetné uznesenie v časti týkajúcej sa vznesenia obvinenia osobám XXXXX a XXXXX postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušené.

Jediným obvineným tak v danej trestnej veci zostal práve XXXXX.

Obvinený si uznesenie o začatí trestného stíhania v danej veci, ako aj o vznesení obvinenia jeho osobe prevzal dňa 18.12.2007, pričom mu spolu s týmto uznesením bolo zaslané aj predvolanie k jeho výsluchu, na ktorý sa však nedostavil a ani sa z neho neospravedlnil a tohto teda z uvedeného dôvodu ani vypočuť v procesnom postavení obvineného, pričom sa minuli účinku aj všetky pokusy o zabezpečenie obvineného k výsluchu vykonané cestou dožiadania (na OR PZ Leopoldov, odkiaľ mal byť prevedený z rodinného domu č. 139 v obci Siladice, ako aj na OO PZ Zavar, odkiaľ mal byť predvedený z miesta vtedajšieho trvalého bydliska na adrese XXXXX, XXXXX) bolo trestné stíhanie (prvý krát) uznesením vyšetrovateľa zo dňa **11.03.2009** postupom podľa § 228 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku prerušené.

V danej trestnej veci bol dňa 22.04.2008 vypočutý poverený zástupca poškodenej spoločnosti XXXXX, XXXXX XXXXX, ktorý okrem iného uviedol, že predmetnú úverovú zmluvu za ich spoločnosť podpisovala XXXXX, pričom následnou kontrolou bolo zistené, že táto nepostupovala v súlade s internými predpismi banky pri vybavovaní úverov, a to konkrétne s Dispozíciou č.

27/4300/2002, bod 13, nakoľko bolo zistené že v 30tich kontrolovaných zmluvách spotrebných úverov vykonala overenie správnosti údajov v predložených potvrdeniach o príjme za jednotlivých dlžníkov a ručiteľov, pričom následnými kontrolami sa ukázal nesúlad v údajoch o zamestnávateľoch dlžníkov a veriteľov. Porušenie spočívalo najmä v tom, že zmluvnú dokumentáciu podpisuje najprv klient, pričom v daných prípadoch bol postup opačný, nakoľko XXXXX priniesla zmluvné dokumenty už podpísané klientov a potom pani XXXXX overila ich pravosť a až potom išli na podpis riaditeľovi. Následnou internou kontrolou bolo zistené, že ku dňu 30.01.2003 bolo zistené, že až 61 spotrebných úverov pobočky XXXXX XXXXX bolo poskytnutých na účty členov skupiny XXXXX, pričom kontrolou dokumentov bolo zistené, že zmluvná dokumentácia k úverom obsahovala nepravdivé údaje o príjme žiadateľov o úver, ako aj sfalšované výpisy z účtov iných bánk.

Obaja skôr obvinení v danej trestnej veci, t.j. XXXXX a XXXXX boli v danej trestnej veci neskôr, po tom, ako bolo prokuratúrou na podklade ich sťažnosti zrušené uznesenie o vznesení obvinenia vypočutí v procesnom postavení svedkov, pričom obaja popreli akýkoľvek súvis svojich osôb so spáchaným trestným činom, pričom svedok XXXXX poukázal aj na to, že na predmetnej Úverovej zmluve z banky je napísaný ako Pavlík, t.j. s písmenom „v“, pričom on je XXXXX, rovnako tak za uviedol, že podpis v žiadnom prípade nie je jeho, nič mu nehovorí ani názov spoločnosti TEAM T, s.r.o. v ktorej mal akože na základe potvrdenia pracovať, rovnako tak uviedol, že vôbec nepozná ani osoby XXXXX a XXXXX, celú vec si vysvetľuje tak, že po tom, čo mu bol v roku 2001 odcudzený občiansky preukaz, bol tento zrejme niekým zneužitý a bol označený ako ručiteľ predmetného úveru. Skutočnosť o krádeži občianskeho preukazu svedkov XXXXX bola potvrdená aj zo strany OR PZ XXXXX, oddelenie dokladov sp. zn. ORP-586/PP-OD-2008 z ktorého vyplýva, že XXXXX nahlásil krádež občianskeho preukazu dňa 16.02.2001, pričom toto vyplýva aj z potvrdenia o podaní trestného oznámenia OR PZ XXXXX, Okresný úrad vyšetrovania, sp. zn. OUV-105/01-ZV-2001, ktoré urobil XXXXX dňa 16.02.2001. Akúkoľvek súvislosť so spáchaným skutkom rovnako tak poprel aj XXXXX, vypočutý dňa 23.07.2008, podpisy na zmluvách nie sú jeho, ostatné osoby nepozná a ani v spoločnosti XXXXX XXXXX nikdy nepracoval, bol v tej dobe riadne zamestnaný v spoločnosti XXXXX, s.r.o. so sídlom XXXXX 61/31, XXXXX.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru justičnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality, sp. zn. ČVS:ORP-1643/OEK-B2-2007 zo dňa **13.10.2010** bolo postupom podľa § 228 ods. 5 Trestného poriadku v prerušenom trestnom stíhaní vedenom proti obv. XXXXX zapokračované, a to za účelom vydania zatykača na jeho osobu, ktorý vydal pod sp. zn. Tp 80/2010 dňa 11.10.2010 Okresný súd v Pezinku, ktorý bol neskôr z dôvodu zmeny miestnej príslušnosti pre trestné činy spáchané na území okresu Senec (z Okresného súdu Pezinok na Okresný súd Bratislava III) zrušený a nanovo vydaný Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. Tp 355/14 dňa 15.08.2014.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, sp. zn. ČVS : ORP-1643/OEK-B2-2007 zo dňa **17.10.2014** bolo opätovne trestné stíhanie postupom podľa § 228 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku prerušené z dôvodu neprítomnosti obvineného XXXXX.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, sp. zn. ČVS : ORP-1643/OEK-B2-2007 zo dňa **13.07.2015** bolo postupom podľa § 228 ods. 5 Trestného poriadku v prerušenom trestnom stíhaní vedenom proti obv. XXXXX zapokračované.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, sp. zn. ČVS : ORP-1643/OEK-B2-2007 zo dňa **28.10.2015** bolo opätovne trestné stíhanie postupom podľa § 228 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku prerušené z dôvodu neprítomnosti obvineného XXXXX.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave II, sp. zn. ČVS : ORP-1643/OEK-B2-2007 zo dňa **15.06.2017** bolo postupom podľa § 228 ods. 5 Trestného poriadku v prerušenom trestnom stíhaní vedenom proti obv. XXXXX zapokračované.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že v danej trestnej veci nebolo možné počas celej doby trvania trestného stíhania vedeného voči obvinenému, t.j. od 10.12.2007 až doteraz zabezpečiť prítomnosť obvineného na výsluchu a dôvody prerušenia trestného stíhania naďalej trvajú.

Obvinený v súčasnosti nemá evidovaný pobyt na Slovensku (z operatívneho vyťažovania jeho matky vyplynulo, že mu trvalý pobyt adrese rodičovského domu na ulici Nedárska č. 35, XXXXX zrušila, pričom nemá aktuálne vedomosť o tom, kde sa syn nachádza, ozve sa jej síce občas telefonicky, pričom tvrdí, že by mal byť v Anglicku, ale toto nemá nijako potvrdené, zakaždým jej volá z iného telefónneho čísla).

Z Registra obyvateľov (REGOB) vyplýva, že jediným pobytom menovaného v SR je obec XXXXX v okr. XXXXX, bez bližšieho uvedenia adresy.

Obvinený nie je vo výkone väzby ani trestu. Od čas spáchania skutku, ktorý mu je kladený za vinu (19.12.2002) má v registri trestov ďalšie štyri záznamy (spolu päť), avšak vo všetkých piatich prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený.

Obvinený nie je evidovaný v Sociálnej poisťovni ako zamestnaný od 03.07.2009.

Obvinený nemá (okrem záznamu vzťahujúceho sa k predmetnému trestnému konaniu) žiadny iný záznam v systéme AVIZO.

Z lustrácie ZVJS vyplýva, že obvinený nie je vo výkone väzby, ani vo výkone trestu odňatia slobody.

Jedinou zmienkou o mieste pobytu obvineného za ostatných minimálne desať rokov je poznatok o tom, že by sa mal tento zdržiavať na adrese XXXXX, XXXXX, čo sa však nijako nepodarilo ďalším preverovaním preukázať a tiež, že by sa mal zdržiavať na adrese XXXXX, kde bolo následne aj anglickou políciou vykonané šetrenie, avšak s výsledkom, že sa jedná o statický karavanový park, kde bola vykonaná fyzická previerka na čísle 11, avšak tu bolo zistené, že na uvedenej adrese žije írsky rodina s priezviskom XXXXX obv. XXXXX nepoznajú a ani o ňom nikdy nepočuli.

Trestného činu čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 3 Trestného

zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku sa dopustí kto vyláka od iného úver alebo záruku na úver tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí väčšiu škodu.

Trestná sadzba trestu odňatia slobody, ktorú možno za spáchanie Trestného činu úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku uložiť predstavuje 1 až 5 rokov.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje len vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 1, písm. c) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku (s ohľadom na skutočnosť, že skutok pre ktorý sa vedie trestné stíhanie sa stal 19. 12. 2002, relevantným v danom prípade je predmetné zákonné ustanovenie v zmysle právneho stavu platnému do 31. 08. 2003 na základe v tom čase ostatnej novely Trestného zákona vykonanej zákonom číslo 171/2003 Z.z.) trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je 5 rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody najmenej 3 roky.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku do premlčacej doby sa nezapočítava :

- a) doba, po ktorú nebolo možné páchatel'a postaviť pred súd pre zákonnú prekážku,
- b) **doba, po ktorú sa páchatel' zdržiaval v cudzine,**
- c) skúšobná doba podmiennečného zastavenia trestného stíhania.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, premlčanie trestného stíhania sa prerušuje

a) vznesením obvinenia pre trestný čin, o premlčanie ktorého ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi policajného orgánu, vyšetrovateľa, prokurátora alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchatel'a, alebo

b) ak páchatel' spáchal v premlčacej dobe trestný čin nový, na ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 Trestného zákona (upravujúceho jeho časovú pôsobnosť), trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesení rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

Celková škoda spôsobená obvineným predstavuje v prepočte na menu Euro sumu (300.000Sk /30,126) 9.958,17 Eur, ktorá v podobe teraz platného Trestného zákona dosahuje väčšiu škodu značnú (t.j. prevyšujúcu sumu 2.660 Euro

a nepresaujúcu sumu 26.600 Euro).

Prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, sa dopustí, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí väčšiu škodu. Za spáchanie tohto trestného činu je možné uložiť trest odňatia slobody s trestnou sadzbou na 3 až 10 rokov. V danom trestnom čine teda, s poukazom na § 11 ods. 1 Trestného zákona ide o **zločin**.

Podľa ustanovenia § 437 ods. 1 Trestného zákona (upravujúceho prechodné ustanovenia Trestného zákona), ak je potrebné určiť, či trestný čin podľa zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov vykazuje znaky prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu podľa tohto zákona, použijú sa ustanovenia § 10 a § 11 tohto zákona v závislosti od formy zavinenia a trestnej sadzby uvedenej v zákone č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

Z uvedeného možno s poukazom na skutočnosť, že trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku je síce úmyselným trestným činom (forma zavinenia) avšak je za jeho spáchanie možné potrestať páchatel'a trestom odňatia slobody na 1 až 5 rokov, v zmysle interpretačného pravidla uvedeného v prechodných ustanoveniach Trestného zákona, konkrétne § 437 ods. 1 Trestného zákona, **vykazuje tento trestný čin znaky prečinu**.

Podľa ustanovenia § 87, ods. 1 písm. b) Trestného zákona, trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je dvadsať rokov, ak ide o zločin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov.

Podľa ustanovenia § 87, ods. 2 Trestného zákona, do premlčacej doby sa nezapočítava

- a) doba, po ktorú nebolo možné páchatel'a postaviť pred súd pre zákonnú prekážku,
- b) doba, po ktorú sa páchatel' zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestnému stíhaniu,
- c) skúšobná doba podmiennečného zastavenia trestného stíhania,
- d) doba, po ktorú bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, alebo
- e) doba, po ktorú bolo prerušené trestné stíhanie.

Podľa ustanovenia § 87, ods. 3 Trestného zákona, premlčanie trestného stíhania sa prerušuje

- a) vznesením obvinenia pre trestný čin, o ktorého premlčanie ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi orgánu činného v trestnom konaní, sudcu pre prípravné konanie alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchatel'a, alebo
- b) ak páchatel' spáchal v premlčacej dobe úmyselný trestný čin.

Podľa ustanovenia § 87, ods. 4 Trestného zákona, prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

Podľa ustanovenia § 437 ods. 4, Trestného zákona, ak došlo k premlčaniu

trestného stíhania alebo k premlčaniu výkonu trestu pred účinnosťou tohto zákona podľa doterajších predpisov, ustanovenia o premlčaní trestného stíhania a premlčaní výkonu trestu sa podľa tohto zákona nepoužijú.

(Predmetné ustanovenie § 437 ods. 4, Trestného zákona malo aj druhú alineu v znení : „Premlčacia doba trestného stíhania a premlčacia doba výkonu trestu podľa tohto zákona sa nepovažuje za prerušenú ani vtedy, ak bol do účinnosti tohto zákona spáchaný miernejší trestný čin než ten, o ktorého premlčanie ide“ – avšak táto bola nálezom Ústavného súdu SR č. 260/2014 Z.z. vyhlásená za nesúladnú s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 2 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky – pozn. prok.).

Podľa článku 7, ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3,5 a 8 vyhláseného na základe Oznámenia federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 209/1992 Zb. v znení neskorších právnych predpisov (ostatná novela Dohovoru na základe zákona NR SR č. 208/2010 Z.z.), nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.

Podľa čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších právnych predpisov, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Trestnosťou činu sa rozumejú všetky podmienky, od ktorých závisí výrok súdu o vine a treste (napr. okolnosti vylučujúce protiprávnosť, zánik trestnosti a pod.), t.j. **určenie, podľa ktorého zákona** (v prípade jeho zmien) **sa má trestný čin posúdiť**. Z toho vyplýva, že toto ustanovenie má na zreteli iba zmeny Trestného zákona v čase od spáchania skutku do času, keď sa o ňom rozhoduje.

Za priaznivejší zákon možno pokladať takú právnu úpravu :

- podľa ktorej je skutok celkom beztrestný, alebo ktorý je trestný ako administratívny delikt
- ktorá je ako celok pre páchatel'a priaznivejšia v prípadoch, keď je konanie trestné podľa starej aj podľa novšej právnej úpravy.

Pri posudzovaní trestnosti činu môže nastať situácia, keď od času spáchania trestného činu do rozhodovania o ňom nadobudnú účinnosť viaceré zákony. V tomto prípade treba uplatniť výnimku uvedenú v ustanovení § 2 ods. 1, alinea druhá Trestného zákona, podľa ktorého ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

Zákon tu teda dáva prednosť novšiemu, pre páchatel'a priaznivejšiemu zákonu. Táto výnimka sa vzťahuje výlučne na zákony, ktoré sú pre páchatel'a priaznivejšie, **v žiadnom prípade sa nemôže vzťahovať na zákon, ktorý je pre páchatel'a nepriaznivejší**. Čiže novší, pre páchatel'a priaznivejší zákon pôsobí spätne. V tomto prípade je použitie retroaktivity v prospech páchatel'a povinné.

Naopak, z rímsko-právnej zásady „*Nuella crimen sine lege, nula poena sine lege*“ vyjadrenej vo vyššie uvedenom čl. 50 ods. 6 Ústavy slovenskej republiky vyplýva zákaz retroaktivity v neprospech páchatel'a, teda, trestné právo sa nemôže aplikovať spätne.

Z rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 1To/171 vyplýva, čo sa týka posudzovania trestnosti spáchaného skutku nasledovné :

„Pri posudzovaní trestnosti činu sa vždy vychádza zo zásady, že páchatel'ov skutok sa posudzuje podľa toho práva (trestného a mimotrestného), ktorého použitie je pre páchatel'a **najpriaznivejšie**, pričom vždy a vo všetkých smeroch sa použije, buď len právo (trestné alebo mimotrestné) **platné v čase činu alebo právo neskoršie**.

„Vzhľadom na uvedené **nie je možné trestnosť skutku posúdiť čiastočne podľa zákona účinného v čase spáchania skutku** (napríklad z hľadiska Trestného zákona) **a čiastočne podľa zákona účinného v čase rozhodovania súdu** (napríklad z hľadiska mimotrestných noriem, na ktoré Trestný zákon odkazuje).“

Na základe všetkých vyššie uvedených, na vec sa vzťahujúcich právnych noriem, príslušnej judikatúry a skutkového stavu bolo potrebné určiť, či je v danom prípade na mieste vec posúdiť podľa ustanovení Trestného zákona č. 140/1960 Zb. účinného v čase spáchania skutku, alebo neskoršieho Trestného zákona č. 300/2005 Z.z.

Po **porovnaní všetkých rozhodných okolností tvoriacich dohromady prvky trestnosti** stíhaného skutku, teda **porovnaním** :

- 1, trestných sadzieb, ktoré je možné uložiť ako trest za spáchaný trestný čin
- 2, **porovnaním dĺžky premlčacej doby,**
- 3, porovnaním podmienok prerušenia plynutia premlčacej
- 4, porovnaním podmienok spočívania plynutia premlčacej doby
- 5, aj s prihliadnutím na ustanovenie § 437 ods. 4, Trestného zákona č. 300/2005 Z.z.,

je namieste uzatvoriť, že v danom prípade je pre páchatel'a priaznivejšie posúdenie trestného činu, ktorého spáchanie mu je kladené za vinu, ako trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku (a to ako vzhľadom na nižšiu trestnú sadzbu, ktorú možno sa spáchanie tohto trestného činu uložiť, tak aj na kratšiu premlčaciu dobu).

Počas celej doby, od kedy má obv. XXXXX vznesené obvinenie pre trestný čin trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, t.j. **odo dňa 10.12.2007, ale najmä**

od (prvého) vydania uznesenia o prerušení trestného stíhania z dôvodu neprítomnosti obvineného zo dňa 11.03.2009 sa konanie vyšetrovateľa v danej trestnej veci vo vzťahu k jeho osobe zameralo v podstate výlučne iba na pátranie po obvinenom.

Ako z pomerne novej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 4Tdo 30/2011) vyplýva, nie každý úkon policajného orgánu, vyšetrovateľa, prokurátora alebo súdu nasledujúci po vznesení obvinenia, aj skutočne smeruje k trestnému stíhaniu páchatel'a. Môže byť totiž urobený len formálne bez toho, aby jeho vykonanie reálne viedlo k trestnému stíhaniu páchatel'a a bolo pre jeho ďalší priebeh podstatné. Iba formálne urobený úkon, ktorý zdanlivo smeruje k trestnému stíhaniu páchatel'a, premlčaciu dobu neprerušuje, nakoľko jeho účelom je v takomto prípade iba zmarenie premlčania. Za úkony, ktoré nasledujú po vznesení obvinenia a reálne smerujú k trestnému stíhaniu páchatel'a možno považovať vzatie do väzby, vydanie príkazu na zatknutie, vydanie európskeho, alebo medzinárodného zatýkacieho rozkazu, podanie obžaloby, vydanie trestného rozkazu alebo vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku pre skutok, resp. pre trestný čin, o ktorého premlčanie ide.

Z uvedeného teda, okrem iného, vyplýva, že sa má jednať o procesný úkon vykonaný smerom k obvinenému, rovnako ako to vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 67 ods. 3, písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb, ktorý hovorí o úkone „smerujúcom k trestnému stíhaniu páchatel'a“, za čo možno pátranie (vykonané v periode cca. dva krát za rok a navyše išlo o pátranie na adrese trvalého pobytu obvineného, na ktorom sa už viac rokov, ako vyplynulo, z týchto úradných záznamov nezdržoval) po pobyte obvineného označiť iba s určitými ťažkosťami. V opačnom prípade by mohol nastať stav, kedy by sa premlčacia doba prerušovala a znovu začala plynúť (v danom prípade v dĺžke desiatich rokov) po každom, hoc aj formálnom úkone niektorého z vyššie vymenovaných subjektov tesne pred jej ďalším uplynutím, čo by viedlo k situácii, že by v podstate stačilo vykonať jediný, hoci i formálny úkon raz za desať rokov, na základe čoho by sa trestné stíhanie nepremičalo prakticky nikdy a ustanovenie o zániku trestnosti z dôvodu časového odstupu od spáchania činu a z toho vyplývajúcu spoločenskú potrebu potrestania páchatel'a za spáchaný trestný čin (hoc by šlo i o prečin s nízkou spoločenskou nebezpečnosťou, resp. mierou závažnosti) – teda premlčania trestnosti činu, by sa prakticky stalo obsolétnym.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku **do premlčacej doby sa nezapočítava :**

- a) doba, po ktorú nebolo možné páchatel'a postaviť pred súd pre zákonnú prekážku,
- b) **doba, po ktorú sa páchatel' zdržiaval v cudzine,**
- c) skúšobná doba podmiennečného zastavenia trestného stíhania.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, premlčanie trestného stíhania sa prerušuje

- a) vznesením obvinenia pre trestný čin, o premlčanie ktorého ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi policajného orgánu, vyšetrovateľa, prokurátora alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchatel'a, alebo

b) ak páchatel' spáchal v premlčacej dobe trestný čin nový, na ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

V danom prípade sa javí byť prítomnou okolnosť uvedená v § 67 ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku vo vzťahu k spočívaniu plynutia premlčacej doby (doba, po ktorú sa páchatel' zdržiaval v cudzine, keďže obvinený by sa mal podľa vyjadrenia svojej matky zdržiavať na bližšie neurčenom mieste v XXXXX čo aj bolo preverované na adrese XXXXX, Flat 2, XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX a XXXXX zistenej od rodinných príslušníkov obvineného resp. XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX a XXXXX zistenej cestou úradu medzinárodnej policajnej spolupráce SIRENE), avšak táto otázka zostáva dubióznou (predovšetkým s poukazom na skutočnosť, že na druhej z uvedených adries bolo anglickou políciou vykonané šetrenie, avšak nielen, že na tejto adrese nenašli bývať obvineného, ale sa jedná o karavanový park, kde na uvedenom čísle býva celkom iná rodina a obvineného nielen, že nepoznajú, ale o ňom nikdy ani nepočuli a rovnako tak prepátranie celého tohto karavanového parku neprineslo vo vzťahu k vedomosti o pobyte obvineného žiadny výsledok), **na základe čoho som v tejto otázke s prihliadnutím na zásadu *in dubio pro reo* (t.j. v pochybnostiach v prospech obvineného) vyhodnotil otázku miesta pobytu obvineného XXXXX ako neznámu, resp. na nezistenom mieste.** Hoci z okolnosti, že sa (zrejme) nezdržuje na území Slovenskej republiky implicitne vyplýva, že sa musí zdržovať v zahraničí, **toto miesto nebolo nijako hodnoverne zistené a táto okolnosť potvrdená, alebo vyvrátená.**

V danom prípade sa javí byť prítomnou tiež okolnosť uvedená v § 67 ods. 3 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku vo vzťahu k prerušeniu (a začatiu plynutia novej premlčacej doby trestného činu), nakoľko obv. XXXXX bol od čas spáchania skutku, ktorý mu je kladený za vinu (19.12.2002) uznaný za vinného v ďalších štyroch prípadoch nasledovne :

- rozsudkom Okresného súdu XXXXX sp. zn. 4T 193/03 z 19.04.2007 (právoplatným 26.05.2007) pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku,
- Trestným rozkazom Okresného súdu XXXXX sp. zn. 2T 50/07 zo 04.05.2008 (právoplatným 03.06.2007) pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Trestného zákona,
- Trestným rozkazom Okresného súdu XXXXX sp. zn. 1T 154/07 zo 21.04.2008 (právoplatným 02.02.2008) pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona,
- XXXXX súdu Piešťany sp. zn. 2T 44/08 z 09.09.2008 (právoplatným 30.10.2008) pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona,

avšak ani jedno z uvedených odsúdení nezakladá okolnosť v § 67 ods. 3 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku vo vzťahu k pretrhnutiu plynutia premlčacej doby a následnému a začatiu plynutia novej

premlčacej doby trestného činu, ktorý je predmetom trestného stíhania a to z dôvodu, že za prvé, **vo všetkých prípadoch sa na páchatel'a neho hľadí akoby nebol odsúdený** a tiež skutočnosti, že **ani za jeden z uvedených trestných činov zákon neustanovuje trest rovnako prísny, alebo prísnejší, ako za trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku.**

Jedinou vecou, ktorá teda, majúc na zreteli ustanovenie § 67 ods. 3 písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. mohla spôsobiť pretrhnutie plynutia premlčacej lehoty, je oznámenie alebo vznesenie obvinenia pre trestný čin, o premlčanie ktorého ide, ako aj po ňom nasledujúce úkony vyhľadávacieho orgánu, vyšetrovateľa, prokurátora alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchatel'a.

Nad rámec uvedeného je tiež v dane veci potrebné poukázať na ustanovenie článku 6, ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podľa ktorého má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach, alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného stíhania proti nemu, ďalej ustanovenie č. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, ako aj na ustanovenie § 2 ods. 7 Trestného poriadku, podľa ktorého každý má právo, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, ak tento zákon neustanovuje inak, pričom účelom trestného stíhania je, ako to vyplýva z ustanovenia § 1 Trestného poriadku upravujúceho jeho predmet, upraviť postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb, pričom s prihliadnutím na skutočnosť, že skutok pre ktorý sa vedie trestné stíhanie bol spáchaný v roku 1998, a napriek skutočnosti, že sa nejedná ako o skutkovo, tak ani o právne zložitú vec, vyšetrovanie v nej vykonávané trvá už takmer **10 rokov**, pričom od skutku už uplynulo takmer **15 rokov** čím sa, aj s poukazom na skutočnosť, že sa jedná (podľa teraz platného trestného zákona o trestný čin, ktorý má znaky prečinu), plynutím času sa znižuje záujem spoločnosti na potrestaní páchatel'a a slabne potreba jednak individuálnej prevencie a tiež potreba generálnej prevencie (výchovné a odstrašujúce účinky trestu na ostatných členov spoločnosti sa plynutím času znižujú), pričom neprimeranou dĺžkou trestného stíhania sa vytráca základný vzťah medzi protiprávnym konaním páchatel'a a následne prípadne ukladaným trestom, nakoľko doba, ktorá uplynie od spáchania trestného činu až po meritórne rozhodnutie má bezprostredný vplyv na účel trestu, ktorý má byť uložením určitého trestu dosiahnutý, bolo potrebné v danej trestnej veci rozhodnúť tak, ako je to uvedené v enunciate tohto uznesenia a trestné stíhanie postupom podľa ustanovenia § 215 ods.1 písm. d) Trestného poriadku proti obv. XXXXX zastaviť.

Nad rámec uvedeného je tiež v prípade skutkových okolností potrebné poukázať **na existenciu odôvodnených pochybností ohľadom skutočného naplnenia všetkých povinných zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu**, pre ktoré je obvinený XXXXX v danom prípade trestne stíhaný.

Vylákaním úveru od iného, tým že ho páchatel' uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo jeho splácania, možno rozumieť uvedenie v žiadosti o úvere, resp. v zmluve o úvere nepravdivé alebo hrubo skreslené údaje alebo zamlčanie podstatných údajov. Takýmito údajmi sú najmä nereálne podnikateľské zámery s vopred známym nesplácaním alebo maximálne nepravdepodobnou možnosťou jeho splácania, prípadne deklarovanie neexistujúceho príjmu, v dôsledku čoho nie je následne úver splácaný, uvádzanie veriteľovi mylných údajov o zabezpečení úveru a podobne.

Skutočnosť, že dlžník nesplnil svoj záväzok vrátiť peniaze v dojednanej lehote, hoci tak mohol urobiť, ešte nedokazuje, že uviedol úmyselne veriteľa do omylu.

Podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona trestného činu podvodu sa dopustí ten, kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl.

Naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podvodu predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi omylom určitej osoby a jej uskutočnenou majetkovou dispozíciou a ďalej príčinná súvislosť medzi touto dispozíciou na jednej strane a škodou na cudzom majetku a obohatením páchatel'a alebo inej osoby na strane druhej.

V súvislosti s vyššie uvedenými skutočnosťami, najmä týkajúce sa údajov uvedených v úverovej zmluve, je potrebné poukázať aj na Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 11 Tdo 1121/2012 z 14.03.2013, ktorý v predmetnom uznesení konštatoval, že „**v situáciách, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva.** Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov“.

Vyhodnotením na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu, predovšetkým listinných podkladov vo vzťahu ku žiadosti o úveru predložených zo strany obvineného XXXXX (ale tiež pôvodne obvinených XXXXX a XXXXX ako ručiteľov daného úveru) poškodenej XXXXX, XXXXX v nadväznosti na výsluchu zástupcu poškodenej spoločnosti XXXXX (ktorý okrem iného uviedol, že predmetnú úverovú zmluvu za ich spoločnosť podpisovala XXXXX, pričom následnou kontrolou bolo zistené, že táto nepostupovala v súlade s internými predpismi banky pri vybavovaní úverov, a to konkrétne s Dispozíciou č. 27/4300/2002, bod 13, nakoľko bolo zistené že **v 30tich kontrolovaných zmluvách spotrebných úverov vykonala overenie správnosti údajov v predložených potvrdeniach o príjme za jednotlivých dlžníkov a ručiteľov, pričom následnými kontrolami sa ukázal nesúlad v údajoch o zamestnávateľoch dlžníkov a veriteľov**), že v predmetnej veci je veľmi otázne naplnenie základných znakov skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu a to práve z dôvodu nedodržania potrebnej miery opatrnosti zo

strany poškodenej XXXXX, XXXXX konajúcej v danom prípade cestou zamestnanca, XXXXX, ktorá nespravila, hoci jej v tom vôbec nič nebránilo, po tom, ako obvinený predložil doklady potrebné po pre schválenie úveru, si akokoľvek overila pravdivosť údajov v nich uvedených. Naopak, vychádzajúc z poznania, že vo veci skôr obvinení XXXXX a XXXXX v predmetnej banke zrejme nikdy ani neboli a o žiadny úver nežiadali (a za týmto účelom nestotožnený páchatel' zrejme zneužil údaje z ich občianskych preukazov), možno prístup poškodenej XXXXX, XXXXX konajúcej v danom prípade cestou zamestnanca, XXXXX vo vzťahu k overeniu si nielen údajov poskytnutých žiadateľom o úver, ale aj samotnej totožnosti týchto osôb, považovať za natoľko laxný, až svojou mierou laxnosti prevyšuje snahu páchatel'a o uvedenie poškodenej osoby do omylu. Povedané inak, o čom menej sa poškodená spoločnosť starala cestou svojho zamestnanca o overenie údajov, predložených páchatel'om pri žiadosti o úver, resp. o čo menšiu mieru opatrnosti pri posudzovaní otázok rozhodných pre to, či daný úver poskytne, alebo neposkytne, o tom menej snahy musel páchatel' vynaložiť pri uvádzaní poškodenej spoločnosti do omylu. A v danom prípade sa poškodená spoločnosť o takéto preverenie starala zrejme s najmenšou možnou predstaviteľnou mierou opatrnosti, resp. vôbec, ak tomu nebolo naopak, t.j., že (a výsluch zástupcu poškodenej spoločnosti tomu v istom ohľade napovedá) poškodená spoločnosť, resp. za ňu konajúci zamestnanec, ktorému boli nepravdivé doklady predložené páchatel'om za účelom posúdenia jeho žiadosti o poskytnutie úveru s týmto páchatel'om priamo aktívne neparticipoval.

V prípade, ak by XXXXX, XXXXX v čase posudzovania predmetnej žiadosti o úver XXXXX, dodržala aspoň elementárnu zásadu opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky, napr. lustráciou zamestnávateľa (vo vzťahu k zamestnancovi) v Sociálnej poisťovni a podobne, získala by relevantné informácie, umožňujúce jej vylúčiť majetkovú dispozíciu s finančnými prostriedkami v konečnom dôsledku mu poskytnutými.

Na základe vyššie uvedeného je zřejmé, že konanie XXXXX možno iba s veľkými problémami možno vôbec za konanie, ktoré by zakladalo jeho trestnoprávnu zodpovednosť vo vzťahu k spáchaniu trestného činu úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, čo by v danej veci inak, zrejme, samé osebe bolo dôvodom na zastavenie trestného stíhania v intenciách ustanovenia § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku z dôvodu, že skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, nie je trestným činom a nie je dôvodom na postúpenie trestného stíhania.

Týmto rozhodnutím nie sú dotknuté práva poškodeného, uplatniť si svoje nároky v občianskom súdnom konaní.

Podľa ustanovenia § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9 (Trestného poriadku).

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1, písm. a) Trestného poriadku, trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak je trestné stíhanie premlčané.

S poukazom na už vyššie rozvedené právne úvahy som dospel k záveru, že

zastavenie trestného stíhania proti obvinenému z dôvodu uvedeného v § 215 ods.1 písm. d) Trestného poriadku pre stíhaný skutok je dôvodné a zákonné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok (§ 185 a nasl. Tr. por.). V trestnom stíhaní sa pokračuje, ak obvinený vyhlási do troch dní od doručenia uznesenia, že na prejednaní veci trvá.

JUDr. Lukáš Hanniker
prokurátor